

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Kölyvek:		Videk:	
Egész évre	18 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hóra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiaóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel

Tavas.

Debreczen, márcz. 26.

Megkezdődött a gazdaember szezonja. Kizöldül a határ, a buzatáblák friss vetésének haragoszöld sora biztatóan lepi be a földet, melyet a nap folyton melegebb sugara éltet, növények szirmai csalogatva ki.

A falu népe künn a határon szorgoskodik.

Innen-onnan egész tömege, változatos sora szakad a gazdára, a munkásra, a melyet a régi nomádos gazdálkodás idején nem ismertek.

Reménykeltő gazdasági esztendő jörsolnak az ország mad minden tájáról eddigelé. Tavasz szép reménye, a meleg, éltet adó nap, rügy növesztő és fakasztó enyhe fuvalom tölti el bizó hittel azt, ki a föld rögének veritékes munkájából él és boldogul. A tavasz az ifjuság, mely nyilt és derüt hint. Tavasz idejét éljük, egy alakot öltő gazdasági vágyunknak, hogy mind szélesebb körre terjedvén az okszerű gazdálkodásnak formái: a gazdasági egyoldalúság fenyegető veszedelme elhárul rólunk. Talán az ablakunkon tánczó játszi sugár, mely a ködös téli világítás helyébe jött és tévedt sugarát megtánczoltatja iró asztalunkon s a kalamárison: talán e szokatlan világításnak hangulata, az ablakon belo-

podzó enyhe lég, mely az élet örömét és a léthez való szeretet hangulatát hinti el; talán csak a tavaszi benyomások és maga a tavaszi hangulat, mely bennünk a felsekerkedt reményt mind jobban meggyökereszteti, hogy szaporább lépéssel haladunk az óhajtott célhoz: földmivélésünk változatossá tételéhez, hogy a kalászosok földkielő, tultengő művelése helyett az állattartásra berendezkedő, a föld termőerejét fokozó üzemtervek szerint fog gazdálkodni mindenki a ki minálunk föld mivélésből él.

Minden hirt, melyet az ébredő tavaszhoz, jól eső reménységgel olvasunk, Igy olvassuk, hogy a székelyek gazdasági megerősítése érdekében Udvarhelymegye minden társadalmi faktorának és benne minden számbaveendő osztályának részvételével Székelyudvarhelyen a napokban nagy értekezlet volt, a melyen a jelenlevő gazdák több száz holdra terjedő területet jelentettek be, hogy lent fognak termelni. Mindjárt ott is volt a gyáros, a ki szerződésileg kötelezte magát a kikészítő gyártelepet létesíteni.

A felvidékről meg a rétöntözés tervei és készülődése publikáltatott a napokban. A mi ebben örömkeltő, hogy kisgazdák birtokain terveltetik a technikai mű, a mi azt jelenti, hogy nagyon kellett változni a néphangulatnak, ha a költséges investíciót igénylő kulturmunka tervének kisgazdákat

lehet megnyerni. Ennek a kivitele egy két év előtt képtelenség lett volna mert megtörött volna legelőbb is mindjárt azon hogy nem akadt volna a kisgazdák birtokán olyan terület, melyet az érdekelttség ösztönző-területnek átenged. A gazdasági konzervativizmusnak változódása, mondhatnók; a gazdasági kínai fálnak leomlására vall, ha földmivélésünkben a kis egzisztenciák rátérnek technikai beruházásokra, hogy mesterséges kaszálókat és vízzel csörgedezett réteket nyerjenek,

A kereskedelmi növények termelésében egyre nagyobb a vállalkozás és a félnegyedtelkeken is látunk már here, luczerna csalamádé meg takarmányrépa-táblákat, a mi azt jelenti, hogy ez a terület a gazda jószágainak táplálékát fogja adni és többé nem kukoricza száron tengő hitvány jószágot nevel a kisgazda.

Az is kedvező tünet, hogy a paraszt mintagazdaságokért egyik másik helyen valóssággal verseny van. Pedig ezeknek igen szigorú és előírásos üzemtervük van, melyek a régi nyomásos gazdálkodásba alig lehetnek volna beilleszthetők. Nagyon sok tapasztalatot kellett tehát a kisgazdának szerezni arra, hogy földjén a kalászos kimerítő művelése mellett belterjessebb üzemmódot kezdjen, hiszen egy generáción át meggyökeresedett balvéleményt kellett megingatni a tapasztalás legmegegyezőbb ar-

Tárcza.

Mi a boldogság (? !)

Irta: Nelhibel Anna.

»A virágnak megtiltani nem lehet.« Pető finek e népszerű dalát dudolja, a városka főutcáján haladó, 25 év körüli fiatalember, kaczkias bajuszszal ajkai felett, s hosszú szempillákkal árnyalt égő fekete szemével, vidoran tekint körül, a pirkadó hajnal, fellelére. Oltözéke rendtelensége azonban elárulja, hogy hősünk nem tartozik, azon rendes polgárok közé, kik korán nyugalomra térnek. Ah nem! Tardy Vilmos vármegyei hivatalnok ur, keresztül mulatja az éjt, gavallérhoz illő módon. Hogyisne, — bisz aranyifjuságát éli, nem törődve semmivel, csupán a jelen élveit kergetve, ez éjet is cigányzene mellett töltötte, s a város legszebb leányának kedveskedett éji zenével. Midőn a bandát ablaka alá állítá, gyönyörű tenor hangján kísérté a melódiát; »Ébredj fel alvó kedvesem. Dalom ha zeng szerelmesen!« — Bizonyos volt abban hogy Manczika; rózsás álmaiból felkölve, tovább szövi azokat éber, s az aranyos leányalomban az ő képe jelen meg szüntelen, ezzel alszik s ébred. Ebben hősünk nem is csalódott, mert Fehér Margitka szerette a léha gavallért, az első szerelem édes, tisztá, szent hevével. A tapasztalatlan bohó kisleány, dehogyan is sejté, hogy Tardy csupán azért vall hó szerelmet neki, hogy kezét elnyerve, hozományából adósságait kiegyenlíthesse, s magának kényelmes életet biztosíthasson. Nem! Mindezt Man-

czika nem tudta, s szötte tovább csillogó ábrándjait, szerelmével boldogan járt képzeletben, ismeretlen álomvilágban, s szívének gazdag érzelem kincseit pazarlá az érdemetlenre.

Ezt tudta nemcsak a kitüntetett, de az egész város, suttogták is hogy a gazdag Fehér lányt megkapja a kis fizetésű hivatalnok, kinek jó hangzásu nevéen kívül, alig volt valami érdeme jövődöbeli apósa szemében.

Eleinte ugyan, mikor meghallotta a hirt hogy egyetlen leányát, ezzel a szegény fiatal kezdik együtt emlegetni, kérdőre vonta az apa kis leányát, s midőn látta hogy az ő kedvence, mennyire szereti a »haszontalan ficzkót« miként nevezé, bele nyugodott abba miszerint elkényeztetett kis leánya, csupán szívére hallgatva menjen nőül ahhoz kit szeret, csupán az egyet kötötte ki hogy jövődöbeli veje, hagyja abba a hivatalnokoskodást, s az esküvő után az ő nagy kiterjedésű birtokára jöjjon gazdálkodni. — Mindennek tudatában vigan dudorászva haladt lakása felé Tardy Vilmos, haza érkezve kialudta mámorát, s felfrissülve érezve magát, agyürott ruhát rendesebbel cserélte fel. Miután megreggelizett, háziasszonyától elbucszva ismét a föutra indult egy kis reggeli sétát tenni. Mikor Fehérék házához ért, pár szor fel s alá sétált az ismerős ablak előtt, hol nemsokára egy bájos leányfej jelent meg, fehér rózsás arc sötétkék szemekkel, aranyzőke hajfürtökkel környezve, mely mint dicsfény övezte körül, a madonnaszerű arczocsát. Barátságosan s némi zavarral fogadta a szép ifju ember üdvözlétét Manczika, s kihajolva az ablakon, oly biztatón,

oly mennyei szeliden sugároztak feléje a ragyogó kék szemek, hogy bármely más halandó elszédült volna bele, de hősünk hideg maradt, csupán hiúságának hizelg azt tudni hogy ez édes szép leány az övé teljesen, s övé lesz a vagyona, gazdagsága, vajjon nem volt e oka, kétszeresen örülni szerencséjének?! — Azért tehát tettetett epedéssel nézett fel reá, s néhány barátságos szót váltva, miután délutánra látogatását igéré, köszönt, mit a leány kitüntető szívesen fogadott, s hivatalába indult.

Megnézve óráját ugy találta, hogy az idő rég elmúlt, midőn a pontos hivatalnoknak megkell az irodában jelenni, de őt mit sem aggasztották hivatala gondjai, mert hiszen ki venné rossz néven gondatlanságát — tőle — a város leggazdagabb leányának vőlegényétől, főképen ha oly hatalmas befolyásu ipával bir mint Fehér Gáspár! Kinek köztudomás szerint, az egész megyében a legnagyobb kiterjedésű birtokai vannak.

Tehát az idő előre haladt volna miattéppen nem aggódott, de sietett, mert utközben megpillantá azon szerény kis házat, mely előtt mindennap elkellét haladnia utjában. Félve pillantott oda Tardy s pillanatra megmozdult benne a lelkiismeret, az önvád keserű mardosását érzé bensejében. Midőn a virágos ablak előtt elhaladt, egy pár éjfékete szem pillantott ki ott.

Óh! jóismeré e házat s annak lakóit, nem egyszer részesült a lelke kéjes gyönyörben, a fekete szemek éjszakájába mélyedve tekintetével. Nem egyszer fogadta fesküvel, az árva Berkí Gizinek, hogy szakít eddigi életmódjával, s küzdeni fog az ő édea kis

gumentumának. Ezek felől emelkedvén és az elmondott gazdasági törekvéseket és szándékokat a gazdasági „in hoc signo vincet”-nek tekintvén, föltesszük magunkban a kérdést, vajjon nem-e a tavasz hangulata visz omtimisztikus tévhitbe és vajjon az itt-ott mutatkozó szünetek nem kivételes kezdések-e melyek még a haladási javára nem általánosíthatók. Mondjuk, hogy kivételek. De minél többfelé török meg a régi fajta gazdasági formákat, annál több lesz a példa. És azok sikeréből terem elő a gazdasági regeneráció, melyet áhitunk, melyért törekszünk és a melynek elérésére földmivelésügyi politikánk az intézményeknek és tényezőknak egész seregét mozgósította nem is siker nélkül.

Tavaszi enyhe fuvalma a kérges fákat klorofillal önti el; az aszott avar zombékon friss zöld füvet serkeszt. Zöld a reménység színe. Az ébredő természet üde zöldjének láttára telik el reménységgel szívünk. Hisszük, hogy így lessz az egész vonalon, a minek csak pontjai vannak még szép hazánk halmain és síkjain, hol az eke szánt barátját.

Kivételek.

Debreczen, márcz. 26.

Mikor az ipartörvény 50-ik paragrafusát módosító, »a rendelkezések gyűjtéséről« szóló törvényjavaslat törvényvé vált — az egész vidéki kereskedelem megkönnyebbülten lélegzett fel, hogy végre valahára véget érnek majd azok a visszaélések, miket bizonyos körök olyan vigan üztek a vidéki kereskedelem rovására.

Mikor azután Hegedüs miniszter az egész t. Ház zajos tetszése között azt a kijelentést tette, hogy már lehetőleg ez év

január hó 1-én, az év első napján életbe is lépteti ezt a törvényt vidéki kereskedők sietve szerezték meg Hegedüs arczképét többszörösen nagyított kiadásban, hogy azt irodájuk diszszögére felfüggesztették.

Mikor mindezt kellő ünnepélyességgel megcselekedték — elkezdtek várni-várni és remélni. Azután megint vártak és reméltek. És még ma is várnak, de már nem — remélnék.

Mert hát mi is reméljenek azok után, mik időközben történnek? Mire is számíthatnak még, ha azt látják, hogy az idézett törvényből mindössze a 3. §. »végrehajtásáról« esik szó. Hogy mi ez a 3. §? Ez kérem az a bizonyos »Hinterbürl«, az a hátsó ajtócska, a melyiken az egész törvényt kísértáttathatjuk ezen a nagyon is nagy hátsó ajtócskán, mely a talán nagyon is nyikorogni talál, bőséges kenetelésre talál holmi nagy képüsködő felterjesztések, deputációzásuk és hasonló zsiros eszközök alakjában. — És a többi szakaszok? A törvény lényege? Arról még szó sincs.

Még csak tervezet volt ez a törvény, amikor Hegedüs miniszter már megkérdezte a kamarákat és az érdekelt egyesületeket, hogy mely cikkekre kívánják kivételes intézkedéseket statuálni.

— A tervezet időközben törvényvé vált — és a végrehajtás helyett — miután már különben is nyilvánosságra hozatott, hogy mely cikkekre kívánja a miniszter a kivételek dolgában rendelt jogát érvényesíteni, — most ismét megkérdezi a miniszter a kamarákat, hogy mondják meg, mik akarnak, mit legyenek a kivételek.

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara is kapott egy ilyen fölszólítást, melyre

»Pár nap mulva meglesz az eljegyzés, s akkor mindennek vége lesz.« gondolá magában, mintegy megnyugtatólag.

Örvendő sietett vőlegényének ajtot nyitni, a szöke Alanczika, ma kétszeresen szép volt, aranyhaján megakadt a napsugár, s ott vergődve ssilogtatta, billogtatta annak mindun szálát, aroza szemé csupaderü, csupamosoly.

»Vilmos édes Vitmos!« kiálta eléje szökkenve, s karjait nyaka köré fonva. — »Apa beleegyezett, holnap megtartjuk az eljegyzést s pár hét mulva az esküvőt.«

Vilmos feje elszedült e szavakra, önkén telen összehasonlítá a két leányt, a komoly fekete leány, ábrándos szemével, mily elmenté eme gondatlan szöke gyermeknek, szíve elszorult a gondolatra, hogy mily vihart fog a szelid hajdon lelkében e hirtámasztani.

Lehangoltsága feltűnt a leánynak. »Nos te nem is örülsz?« kérdé szomoruan. — A férfi kiértette a kedves hangból, a szelid szemrehányást, azért a sötét merengésből felriadva, sietve felelé: »Oly meglepő e hír, s oly készületlen talált e hirtelen váratlan boldogság, hogy szinte elszedültem bele.« — Aztán gyöngéden átölelte menyasszonyát, s miközben szerelmes szavakat sátygott a rózsás fülecskébe, gondolatai a régi, elhagyott kodvesnél időztek, kit minden könnyelműsége daczára sem bírt feledni.

Irigyeite azokat kik letudnak mondani szerelmökért, dicsőségről, vagyonról, kényelemről, e percbe érzé hogy a világ minden öröme sem tudja pótolni ama nyugodt csendes boldogságot, melyet a tiszta lelkiismeret ad.

azután egybe is hívtak egy iparosokból és kereskedőkből álló bizottságot, melynek nyilatkoznia kellene a kivételek dolgában. Nem ismerjük ennek a bizottságnak határozatát minden részletében, de azt tudjuk, hogy egy egész sorcikkre ugyancsak a tiltó rendelkezések felfüggesztését kérték. — Jól tették. — Miért ne? Ha a miniszter szépen kéri őket, hát csak nem követik el azt az oktalanságot, hogy elszalajtják a kedvező alkalmat. Nosza rajta, — kivétel erre is, kivétel arra is!

Miniszter Ur! Nem méltóztatik ezt csekély, nyugodt pillanataiban egy kissé komikusnak találni? Hiszen ha így haladunk majd a kivételek dolgában, rövidesen ott fogunk tartani, hogy a kivételek nem azokról a cikkekről fognak rendelkezni, amelyekre nézve a rendelkezések korlátlan gyűjtése a törvény szellemében kivételképpen engedélyezve lesz, — hanem az egész törvényt megforgatva, annak az ellenkezőjét törvénybe iktatva, azt a néhány cikket jelöljük majd meg kivételnek, amelyekre nézve tilos a rendelkezések gyűjtése magánfogyasztóknál.

Annyi bizonyos, hogy az a habozás, a melylyel ennek a szentesített törvénynek az életbeléptetését halogatják, kinos feltűnést kelt érdekelt körökben.

Zerkovitz Emil.

Egy divat története.

Fogadni mernék, hogy száz olvasó közül legalább is kilenczven meg van róla győződve, hogy a rendkívül előkelő embereknek az a szokása, hogy a fehérműiket Londonba mosatják, az új kor egyik vívmánya. Ez a kilenczven olvasó azonban,

Most a célhoz érve, mikor a visszalépés majdnem lehetetlenné vált, erős vágyat érzett, visszatérni ahhoz az elhagyott árva szenvedőhöz.

De mindezen gondolatai közben is tudott magán uralkodni s arca mit sem árult el azon viharból mely háborgott, de figyelmes szemlélő észrevette volna, hogy szemében nem honol a régi megszokott gondatlan ság kifejezése, de kinos gyötrelmek közt vergődő lelke tükröződik azokban.

Oh! mit nem adott volna e perczen ha meg nem történtté tehetné volna a dolgokat, átkozta magában gyöngeségét, férfiatlannak érezte magát, ki nem mert az élet küzdtérére lépni, hanem gyáván éldobta magától egyetlen kincsét, cserébe kényelemért külső csillogásért.

De már késő sem idő, sem hely nem alkalmas az ily gondolatokra, menyasszonya sugárzó szeméibe tekintve meggyőződött arról, hogy visszavonulása által, egy ártatlan gyermeknek okozna fájdalmat, kinek szívét még bánat nem érte, s e csalódás talán örökre megfosztja az emberekben hitétől, mely szánalmat érzett a kedves gyermek iránt, s önkéntelenül simogató annak aranyos fűrtéit.

»Ez így nem tarthat tovább« tündött magában »Ha már oda jutottam is, hogy el tudtam hagyni egy bennem bizó ártatlan leányt, de annyira még sem súlyodtam, hogy e gyermek leányt csáljam.«

Még ma elmegyek Gizéhez, — füzé tovább gondolatait, — búcsuzom, talán könnyebb elviselni sorsomat, ha »ő megbocsát.« Ezen elhatározásra jutva, gyöngéden karjaiba vonta a szöke gyermeket s elcsitítva a szívében dülő vihart, érzelmös hangon mondá:

(hogy sokat ne mondjak) a tévedés mocsarában fetreng; a rendkívül elékelő emberek az a szokása, hogy a fehérműiket Londonban tisztítják, már nagyon régi s az eredete már nyolczszáz esztendő.

Nyolczszáz esztendő! Igen önök egész helyesen olvasták. Különös története van ennek, amelyet csak néhány tudós ismer, de amely megérdemli, hogy a nép szélesebb rétegeiben is ismeretes legyen.

Hölgyeim és uraim! Vissza kell térnünk a XI. század első felébe. Ekkor a tájon élt II. Robert, Normandia hatodik hercege, akit Gaillard, a Nagy Opera igazgatója s az opera látogató közönség Ördög Róbert név alatt sokkal jobban ismer.

Egyszer, mikor ez a lovag Falaise környékén sétált, megtörtént vele, hogy egy vakító szépségű fiatal leányt látott, aki a partokban a fehérműjét mosta; a leánykát Arlettenek hívták s az atyja timár volt.

Összeházasodtak s csakhamar született egy kövér, erős, vöröshaju fiuk, akit Vilmosnak kereszteltek s akf már zsenge gyermek korában is elárulta azt a hajlandóságát, hogy Angliát meghódítsa. A szülei épen nem voltak ellene annak, hogy erről a kinyilvánított hajlandóságáról letegyen.

Az ifju Vilmos 1066. szeptember 27-én Sussexben partra szállott több norman báró és néhány ezer vidám kalandor társaságában.

Az ifju Harald, aki akkoriban épen Anglia koronáját viselte, amint Vilmos partraszállásáról értesült, azonnal rokona elé sietett. (Tudniillik rokonok voltak.)

A találkozás Hastings közelében történt meg és épen nem lehetett volna szívélyesnek mondani. — Ennek aztán az volt a következménye, hogy a mi Vilmos barátunk nem sokat teketóriázott, hanem Anglia trónjára szállott.

Mikor a trónon már kényelmesen elhelyezkedett, az a megható gondolata támadt, hogy kedves mamáját, Arlette asszonyt, — aki csak negyven éves és hitemre mnndom még nagyon csinos asszony volt, magához hívja.

A derék hölgy, akinek a fia sikerei épen nem szállottok a fejébe, bele is egyezett abba, — hogy Londonba menjen, de csak azzal a határozott kikötéssel, hogy virágzó mosóintézetét, amelylyel Falaiseben soha sem hagyott fel, Londonban is tovább folytathassa.

Vilmos, aki alapában véve jó fiu volt, szolgálati ügyben semmi tréfát sem ismert; gyakran elég volt neki egyetlenegy szócska arra, hogy bárkinek is kiszurassa a szemét. Ennek az volt a következménye, hogy mindenki félt tőle.

Ugy angolországi, mint normandiai vallusai nem tehettek tehát semmi okosabb dolgot arra, hogy megszeretessék vele magukat, mint hogy a fehérműket Vilmos anyjához küldték mosás végett.

Tehát minden hónapnak az első hétfőjén Divesből elindult egy hajó, amely az ország összes lovagjainak a fehérműit Angolországba vitte, s egy hónap múlva hóféhér pomgás illatu hajórakományyal tért vissza Franciaországba.

Ily módon történt, hogy még Arlette, sőt William the Conqueror halála után is Franciaország sok nagy ura megőrizte azt a szokást, hogy Londonban mosatott.

Néhány év óta most már a snobizmus is érdeklődik ez eset után, nagy kárára a francia mosóiparnak, amely végre is olyan jól dolgozik, mint a csatornántuli mosóipar. A magas Mennyben, utolsó lakóhelyén, Arlette valószínűleg őszintén sajnálta, hogy olyan divatot lendített föl, amely országunk érdekeinek oly sokat árt.

Alphonse Allais.

Alphonse Allais. — A küszöbön Tardy Vilmos áll, — de

Szocialisták Petőfi szobra előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márcz. 25.

A magyarországi ujjaszervezett szocialdemokrata párt hívei hatalmas menetben vonultak fel tegnap Petőfi Sándornak Duna-parti szobrához, hogy beszéd, dal és szavalt kíséretében megkoszorúzzák. A Kálvintéren délután két órakor gyülekeztek a jelvényes, ünnepi hangulatban levő munkások és vörös karszalagos rendezők parancsára, katonásan hosszú memetté formálódta. Elöl haladt három fehérruhás nő, akik hatalmas babékoszorút vittek. A koszoru szalagjain a felirás volt olvasható:

— A magyarországi ujjaszervezett szocialdemokrata párt — Petőfi Sándornak 1901 márczius.

Az óriási menetben, a melynek eleje már a Kossuth Lajos utcában haladt, a mikor a vége még csak akkor bontakozott ki a kálvintérről, résztvettek a sütő, cipész, csizmadia, felsőrészkesztő, szücs, kefekötő, szobrász, bronzműves, vas- és fémmunkás, anyalföldi, kölső váci uti, budai, újpesti stb. munkásszervezetek. Zászlók és feliratos táblák jelezték az egyes elvonuló munkásszervezeteket.

A menetben elhelyezett sütőmunkás és cipész dalárda forradalmi dalokat zengett, közbe köpbe pedig felhangzott ezer és ezer torokból:

- Jogot és kenyeret a népnek!
- Eljen az ujjaszervezett párt!
- Eljen az általános választási jog.

Mire a beláthatatlan embertömeg a Petőfi térre érkezett, négy óra volt. Az ünnep a cipészek dalárdájának hangulatos éneke nyitott meg, amely után Czizkora János elszavajta Petőfinek örökszép költeményét.

Poor Árpád pedig az ünnepi beszédet tartotta meg, a melyen visszapillantást vetve a multra, oda lyukadt ki, hogy ma sincs még szabadsága a magyaroknak. A magyar nép szabadságáért ma ezer Petőfi küzd, de azok az üldözött szocialdemokraták.

Remélem édes kicsikém nem lesz oka megbánni e lépést, én jó és hü férje leszek! Meghatottságtól fátyolozott hangon viszonzá a leány. Szeretni foglak mindig edes Vilmos csak a halál választhat el tőled!

Sápadtarczu, mintegy 19—20 év körül karcu fermetű, fekete ruhába öltözött nő alak ül egy egyszerű bár, de izléssel elrendezett leányszoba ablakánál. Fiaid fejét egy pillanatra az előtte levő kézimunka asztalra hajítja, snmidőn fölveszi, szemével annyi szomorúsággal, és oly esdeklőleg tekint a vele szemben levő falon lógó feszületre. — Tőle várva segítséget, vigasztalást, a szenvedő fel feszített Megváltót!

Ajkai rebegik, oh, adj erőt Isteni Jézusom elviselni szenvedéseimet, adj enyhét, irt meggyőrt elkinzott szívemre! Megtört liliomként omlott térdre a kereszt előtt, forrón imát menesztett az Egek urához, mely a bánat súlyos terhe alatt már már megtört.

Kevés leánynak jutott ki a szenvedésekből, mint Berki Gizellának, előbb édes atyja hagyta is szegénységben, nejét és egyetlen gyermekét, kikkel boldog családi életet élt. Elköltözött oda, honnan niocsvisszatérés anyja gyöngé nő, nem sokáig bírta elviselni szeretett férje elvesztését, s egy napon ő is lehunyta szemeit örökre.

Egyik jószívű rokona vette magához az árva gyermeket, s a jó néni feledtetni igyekezett a sokat vesztett leánykával árvaságát. Ekkor ismerkedett meg Tardy Vilmostal. Az ifju tüzes szavai, hőszereleme, s egész rokon szövet keltő külseje nem maradtak hatás nélkül az akkor még gyermek leányra, s szívéből viszonzá szerelmét, mely rövid idő

mulva az ábrándos lélekben, hatalmas szenvedélyé nőtte ki magát. Hatalmas és örök maradt az, azért szíve bálványának elpartó lása mély sebet ütött a lelkén.

Kiben kárpótlást vélt nyerni szülei elvesztéseért, az árulta el szerelmét, elvette a hitét, illuzióját, sötét lett a világ számára, s csak csak egy gondolat élt lelkében, most már szünetlen, hogy az emberektől örök magányban, csak Istennél társaloga tölttesse hátra levő napjait. De a tervek nehéz volt megnyerni nényét, ki ellenezte hogy huga ily fiatalon zárdába temetkezzen. — Szegény kis bohó te! mondd neki ilyenkor. Nem tudod még mi az élet. Boldogság vár még reád, s nem sötét czella falai között, örökös szomorúságban töltended életed!

Nézz körül csak itt a városban, mennyi nesios, jómódu uriember van, kik szeretnék elnyerni kezed, s bizonyára jobban megbecsülnének, mint az a »léha fráter« tette volna.

Ez utóbbi szavakat ugyan, csak inkább magában mormogta, nem akarván még fájabbá tenni az amugy is mély lelki sebet. — Ilyenkor fáradt szomoru mosoly világítja meg, a szenvedő leány arcát, kezeit imára kulcsolta, s szemét ég felé emelve ajkai mozgani látszottak. Most ily vita után voltak, az ellenkezés még fokozta vágyát, hogy lel két és elméjét csupán az égiekre fordithassa elfelepkezve e rideg világtól, melyben mint a védtelenül tagyra kitett virág, úgy dermedt meg szíve is azon percz óta, melyben megtudta az »ő« hűtlenségét.

Kopogás az ajtón riasztá fel a merengőt Térdelő helyzetéből fölemelkedve kiséssé gyenge hangon mondá »szabad«.

A küszöbön Tardy Vilmos áll, — de

nem a régi vidám gavallér az, pár óra alatt nagy változáson ment keresztül, eltűnt a gondatlanság arcáról, egész lényé bizonyos méla komolyságot sugárzott. — A leány méltósággal nézett reá, benne volt e tekintetben egész megsértett női büszkesége.

Bűnbánó arcczal közeledett felé a férfi »Gizella bocsásson meg. Oh ha tudná mennyit szenvedek!« A leány szótlanul bámult reá, azt várta hogy térdre omlik előtte, hogy őrzöngeni fog s efféle komédiákat játszani. de a komoly tekintet, a szívhez szóló egyszerű szavak meggyőzték arról, hogy most egy komoly férfi áll előtte, s nem a gyöngé ingatag jellem többé Sardy. E hatás alatt szeliden nézve reá, nemes komolysággal mondá »Nem volnék méltó, Krisztus menyasszonya lenni, ha szivemben helyet adnék haragnak. Én megbocsátok!« Kezét nyújtá a férfinak mit ez mohón ragadott meg, s ajkai hoz emelve forrón megcsókolá, de látván a halvány arczon a kellemetlen hatást, kérő hangon mondá. »Kérem ne vegye ezt rossz néven, bár uem vagyok érdemes egy tekintetere sem, de eszköszöm. hogy megváltoztam. Igaz hogy nagy áron, mert akkor ismertem fel az igaz szerelem boldogságának értékét, midőn elvesztém örökre.

Ezentul kötelességeimnek szentelem életemet, de bocsánata nélkül elviselhetetlen teher lenne a számomra. Mondja még egyszer megbocsát tiszta szívéből?!

»Tiszta szivemből megbocsátok!« mondá határozott hangon a leány — De kérem most már távozzék! — folytatá — »Mert néném nem fog önnek megbocsátani soha, s ba őnt itt találná, ez csak kellemetlen lenne mindnyájunkra. Isten vele örökre!

(Vége köv.)

Az éljenzéssel fogadott beszéd után egy Futó Róza nevű leány szavalta el Palágyi Lajosnak »Petőfihez« című költeményét. Végül Klein József az újpesti újjászervezett szociáldemokratapárt nevében helyezett koszorút a szobor talapzatára.

A mily méltóságos rendben érkeztek a munkások a szoborhoz, éppen olyan rendben oszaltak szét. Boda és Peregriny kapitányok vezetése mellett kivonult reudöröknök dolguk nem akad.

Ezté egy Vig utcza vendöglöben külön is ünnepeltek a munkások. Ott Farkas István tartotta az emlékbeszédet és volt szavaltat meg reggelig táncz.

NAPI HIREK

— **Bójtai istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev templomban szerdán d. u. 3 órakor bójtai istentisztelet tartatik.

— **Új igazgató.** Az ev. ref. felsőbb-leányiskola igazgatósága a boldog emlékü K a l o c s j a Róza elhunytával megürült igazgatói állásra Karácson Ottilia eddigi tanító nőt választotta meg.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen sz. kir. város törvényhatósága a folyó 1901 évi márczius hó 28-ik napján, — Csütörtökön — délelőtt 9 órakor a városháza nagytanács-termében bizottsági rendes közgyűlést tart. A gyűlés tárgyai következők: 1. Polgármesteri jelentés az 1901. évi január és február hónapokról és több miniszteri leirat. 8. Tanácsi előterjesztés, a közigazgatási bizottságnak az 1900-ik egész évről szóló jelentése tárgyában. 12. A debreczeni izraelita iskola-széknek tűzifa segély iránti kérvénye, tanácsi javaslattal. 13. A lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesületnek kérvénye, alapszabályainak 1000 példányban díjmentes ki nyomtatása és evenként 100 korona összegig a városi nyomdában ingyen nyomtatás engedélyezése iránt, tanácsi javaslattal. 14. Tanácsi előterjesztés, az eddig városi kezelés alatt levő »Kossuth Lajos lelenczház«-alpnak, a lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület részére átadása tárgyában. 15. Ugyanaz, a városi szeszkereskedés számadásainak megvizsgálásáról és ezen üzlet tovább fenntartása tárgyában. 15. Ugyanaz, az esküdtképes egyének 1922 évi alaprajstromának összeállításához szükséges előmunkálatok elrendelése és az összeíró bizottság kiküldése továbbá ugy ezen mint a gazdasági munkaadók összeírása költségeire 2000 koronának megszavazása iránt. 17. Ugyanaz, a debreczeni tanyabirtokok eladását korlátozó statutum hatályon kívül helyezése iránt. 18. Tanácsi előterjesztés a »Komáromi-ház« javítása és a bünyügyi osztály hivatalos helyiségeinek hiányai s új helyiség előállítására, illetve az e munkálatok fedezésére szolgáló összegek honnan való fedezése tárgyában. 19. A »Csokonai nyomda könyvkötészet és papirkereskedés« helybeli cég felebbezése a városi papirszükségletének biztosítása tárgyában hozott 3676/1901. sz. tanácsi határozat ellen, — tanácsi javaslattal. 20. Steiner Jakab volt városi állatorvos felebbezése, a városi tanácsnak öt eddig viselt hatósági állatorvosi állásától felmentő 15763/1900. szám alatti határozate ellen, és több felebbezési ügy-elintézése.

— **A városi szeszüzlet.** A tegnapi tartott tanácsülésben foglalkozott a tanács a

szeszüzlet ügyével, melyre vonatkozólag a felügyelőbizottság véleményes javaslata került tárgyalás alá. A tanács, tekintettel arra, hogy a szeszüzletből évi tiszta haszon gyanánt 36 ezer korona folyt be, a házi pénztár mai állapotát is figyelembe véve, a szeszüzlet további tartását mondta ki. Egyben utasított kivánja Pap László üzletvezetőt, hogy csak a tényleg befolyt összeg s nem papíron létező számok alapján veheti fel jutalékát.

— **Textil-ipartanfolyam.** A késmárki állami szövőipari szakiskola igazgatósága tudatja, hogy iparos és kereskedősegek számára, kik textilipari termékekkel foglalkoznak, különösen szabósegek és konfekciós üzletekben alkalmazott kereskedősegek számára 1901. április 15-től május 25-ig hat hetes ingyenes tanfolyamot fog tartani. — A tanfolyamra felvétetnek mindazon önálló felnőtt egyének, kik textilipar ismereteiket bővíteni óhajtják. — A tanfolyamon heti 35 órában elméletileg és gyakorlatilag taníttatni fog a szálanyagok ipartana, a kötéstan, a szövetelemzés és számítás, a szövetek és fonalak vizsgálata. — A Késmárkon való hat hetes tartózkodás költségei körülbelül 50—60 koronát tesznek. — Jelentkezéseket az iskola igazgatósága április 10-ig fogad el.

— **A város papirszükséglete.** Ismeretes dolog, hogy a városi tanács a városi papirszükségleteinek beszerzésére vonatkozó árlejtés alkalmával Pongrácz Géza helybeli papirkereskedőt bizta meg a szállítással, mint a ki a legolcsóbb ajánlatot tette. E határozat ellen éle shangu fellebezést adott be a Csokonai nyomda, melyet a tegnapi tartott teljes tanácsülésben vett tárgyalás alá a tanács. Hosszas vita folyt a beadvány felett, végre — majdnem egyhangulag — a tanács úgy határozott, hogy a felebbezés mellőzésével Pongrácz Gézát ajánlja papirszállítóknak a közgyűlés figyelmébe.

— **Választmányi ülés.** A debreczeni jótékony nőegyesület 1901 évi márcz. hó 31-én d. u. 3 órakor az árvaház üléstermében választmányi gyűlést tart, melynek tárgya: 1. Évnyegyedesek segélyosztás. 2. folyóügyek.

— **Értesítés.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál folyó hó 27-én az irodai helyiségek tisztogatása miatt hivatalos óra nem tartatik. Miről az érdekeltek tudomás vétel végett értesítettnek.

— **Köszönet nyilvánítás.** Felejthetetlen jó érem s legjobb család apa Vilmos Lajos temetése alkalmával az ott megjelent jóbarátunk, kartársak és pinceszér egyetnek; kik fájó szívünk keservét részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton szivből köszönetet nyilvánítok özv. Vilmos Lajosné, Béla fiam nevében is.

— **Bérekocsisok önkénykedése.** Napról-napra panaszkodik a közönség, hogy a bérekocsisok az utazók kinézéséhez és állásához képest önhatalmulag állapítják meg a bérekocsisok díjait. Tegnapi az a bosszantó eset történt meg egy utassal, hogy a kocsis előbb kikérdezte, hogy mi a hivatala és mennyi a fizetése és csak azután engedte beülni a kocsiba. Végre a rendőrség is rájött e törvénybe ütköző eljárásra s sorba vizsgálta a bérekocsisokat, s többen a díjszabást nem találta meg, vagy ha megvolt akkor sem a

kocsin, hanem a kocsis zsebében találta. A mulasztókat a rendőrség meg fogja büntetni.

— **Gyanus halál.** Egyik közelebbi számmunkban »Hirtelen halál« cím alatt megírtuk, hogy Jóna Imre, az Emke kávéház volt szolgája hirtelen meghalt. A szerencsétlen véget ért Jónát tegnap előtt el is temették. A kir. törvényszék vizsgáló bírja azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem az eltemetett holttestet tegnap délután exhumáltatta. A hullát a közkörház halottas kamrájában felbonczolták, mely alkalommal megállapították, hogy Jóna nem természetes halállal halt meg, mert koponyája egészen össze volt törve. — A vizsgáló bíró a rendőrséget a további nyomozásra hívta fel.

— **Kása, mint életmentő.** Tegnapi este furcsa karambolt csinált Tóth Ferencz kocsis. Vigan hajtott végig az utcán s nem is ügyelt maga elé. Így történt aztán, hogy Tempe Lajos böszörményi lakos kocsijával összeütközött, a mely hirtelen felfordult s benne ülő Tempét kiterítette az ut közepére. Szerencsére nem történt semmi baja, mert épen egy zsák kására esett. A vigyázatlan embert a rendőrség fogja számadóra vonni.

— **A dijnokok országos kongresszusa.** Az új városháza dísztermében hétfőn délután tartották meg a dijnokok országos kongresszusukat. Mintegy 75 vidéki s száznál több fővárosi dijnok jelent meg ezen kongresszuson. A mozgalom a szegedi dijnokok köréből indult ki. — A tulajdonképeni célja pedig az volt ennek a kongresszusnak, hogy a dijnokok sanyaru helyzetén javítsanak. Egyelőre azt kívánják, hogy a 80 kros vidéki s a fővárosi 1 frt. 20 kros napdíjakat 20 krral fölemeljék. — A kongresszust Örhalmy József szegedi dijnok, a mozgalom kezdeményezője nyitotta meg. Ismertette a mozgalom célját indítványozta, hogy a mozgalom további vezetésével az országos dijnokgyűlés elnöke Darvay Rezső bizassék meg. — A kongresszus elfogadta az indítványt s elnökül megválasztotta Darvayt. Darvay elnök kijelentette, hogy a mozgalom ügyében lelki ismeretes buzgalommal fog eljárni. A kongresszus feladata szerinte most az, hogy a hozott határozatokat emlékiratba foglalva átadják a kormánynak, felkérve azt, hogy az ország összes dijnokainak fizetését 1902 január 1-től 20 krajczárral emelje. Elhatározták ezután, hogy a dijnok-kongresszust szeptemberre ismét össze hívják. Este lakomát tartottak.

— **Hurokra került csizma tolvaj.** Weisz Bertalan Széchenyi-utca 18 szám alatti lakos kárára Schott Mandel üzletéből múlt héten hét pár csizmát loptak el. Tegnapi végre hurokra került a tolvaj Polacsek Lajos csavargó személyében ki egy pár új csizmát potom árért klnálgatott a csizmadia szin közelében. A rendőrséget épen a csizma olcsósága vezette a tolvaj nyomára. Polacsek a nyomozás befejezéséig hüvösre tették.

— **Megbüntetett kapzsóság.** Egyik közeli vidéki orvossal történt meg a következő eset. Egy igen gazdag uri családhoz járt az orvos, hol egyik beteget gyógyította. Az ötödik látogatás után kijelentette páciense előtt, hogy most már tul van minden veszélyen. A megvigasztalt páciens egy láda finom szivart

adott át a derék orvosnak, mely ügyesen be volt csomagolva.

Az orvos hűledezve nézett a ládikára, melybe az urnó titokban egy ezrest rejtett el orvosi honorárium gyanánt.

Egyideig mély csend állott be, majd felülkerült az orvosban a kapzsiság s kijelentette, hogy neki a láda szivar nem kell, mert ő a látogatásért ötszáz forintot követel.

Az urnó nem szólt semmit, hanem felbontotta a ládikát, melyből kivette az elrejtett ezrest s odanyújtotta az álmélkodó doktornak:

— Itt van ezer forint! Tessék visszaadni ötszázát!

Hogy az orvos ezeknek utána miképen érezte magát, ezt könnyen elképzelhetjük.

— **Dióssy főhadnagy elítéltetése.** Dióssy Viktor, volt székesfejevári ulános főhadnagy szenzációs bűnügyében a katonai hadbíró-ság befejezte a vizsgálatot. A vizsgálat során beigazolást nyert az a föltevés, hogy az ezred kasszáját a múlt évi Szilveszter éjjelén Dióssy Viktor lopta el és rabolta ki. A hadtörvényszék a napokban mondott ítéletet a főhadnagy fölött s lefokozásra és hosszabb tartamu szabadságvesztésre ítélte a rossz utra tévedt tisztet. A ítéletet már fölterjesztették jóváhagyás végett a hadügyminiszteriumhoz. Az ítélet a hadügyminiszterium jóváhagyása után lesz jogérvényes s akkor Dióssyt az egyik nagyobb katonai fegyházba fogják vinni büntetése kiállítására.

— **Az árok lakója** Guba András afféle öse országa, se hazája ember, akinek még anyyija sincs, hogy fedél alá húzódhassék az idő viszontagságai ellen. Tegnap a hideg idő ellen úgy védekezett, hogy a temető árkába húzódott. Ott aztán annyira elfázott, hogy meggémberedett tagokkal vették fel és be szállították a kórházba.

Törvényszék.

Véletlenül a testvére halálát okozte.

A múlt év február negyedikén történt, hogy Elek (Haranghi) János, kőműves-legény enár korá délelőtt alaposan bepálinkázott és így hazamenve lakásukra, valahogy az édesanyjának a porcellán-tányérjait és bögréit leverte az állványról. Elek János bátyja, Lajos akkor a helybeli honvéd ezrednél szolgált, mint tizedes. Gyakran haza látogatott a kaszárnyából az édesanyját és testvéreit megnézni, de különösen azért is lehetett gyakran otthon látni, mert a család feje, egy iszákos vén ember nem viselt gondott rájuk, így tehát tulajdonképpen a legidősebb fiú nevelte a többi gyermekeket is.

Azon a napon is épen hazament délután úgy három óra tájban, a mikor is édesanyja sirva panaszkolta el neki kisebbik fia rossz magaviseletét.

Erre aztán az ingerlékeny katona, aki különben is gyakran megszokta fenyíteni testvéreit, ha valamit vétettek, behívatta öcsét, a ki még akkor is egész a beszámíthatatlanságig mámoros volt, és se szól, se kérdez, hanem neki esik és ököllet több ször úgy sújtja arczon, hogy ennek orrán szájján elindult a vér. Majd ezzel sem éri be, hanem a jelen-

levő szomszédok türtöztetése daczára is széket ragadott fel és azt a szavakkal akarta a tulajdon édes öcscse felé hajítani: **Megállj, piszkos kölyök, majd megtajnitalak én, hogy belehalj sz.**

Azonban erre a vádlott Elek János, a ki már eddig is alig tudta fékezni indulatait, a mellette álló szekrényről lekapva egy ott álló bögrét, azzal bátyját halántékon sújtá és a szobából kiszaladt.

Majd később kijózanodva visszatért és a még mindég otthon lévő bátyjával kibékült és a megzavart családi egyensúly ismét helyre állt.

Azonban ettől fogva a katona folyton fájlalta a fejét, étvágát elvesztette, mindég rosszabbul-rosszabbul lett és az eset után mintegy 11 napra (nem pedig még azon éjjel, mint egy helybeli lap tévesen írta) meghalt.

A tárgyalás.

A fenti esetről kifolyólag az ügyészség Elek (Haranghi) Jánost halált okozott súlyos testi sértés büntetése miatt helyezte vád alá.

A debreczeni esküdtbíró-ság tegnap tárgyalta ebben az ügyben — másodszor — mert a múlt ősszel folytatott tárgyalást az orvosszakértők vélemény-eltérése miatt elnapolták az orvosi tanács megkérdezése végett. Elnök: dr. Szeőke István, szavazóbírák: dr. Oláh Miklós és Kolbenhayer Kálmán.

Ügyész: dr. Horváth István. esküdtekké kisorsoltattak: Ifj. Aron Manó, Kerpely Kálmán, Biczó Gyula, Kulcsár Gábor, Mendelovits Lajos, Szép József, Ferenczy Ferencz, Szathmáry Mihály, Csontos Péter, Kubay Alajos, Tikos István, és Rosenthal Sándor Pótesküdt lett: Glück Venczel. A védői tisztet dr. Bacsó Dezső vállalta el.

Elnök megnyitva a tárgyalást, az alaki eljárások befejezése után felszólítja a vádlottat, hogy adja elő a tényállást. Elek János erre előadja, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a bátyja őt jogtalanul bántalmazta, mivel ő kijelentette, hogy a mi kárt okozott az édes anyjának, azt megtéríti. Akkor is, a mikor a bátyja széket akart hozzá vágni inkább önvédelemből, mint rossz szándékból vágta fejéhez a bögrét.

Részeg is volt és így nem is tudhatta hamarjában felfogni tettének esetleges következményeit.

A délelőtt a tanak kihallgatásával tett el, a kik mindnyájan bizonyították a vádlott vallomását. Majd az orvosi vélemények elhangzása után az elnök a bizonyító eljárást befejezettek jelenti ki és az ügyész indítványát délután 3 órára halasztotta.

Pontban 3 órakor aztán az ügyész rövid de hatásos beszédben elejti a vádat, a mely eljárását igen szépen indokolta meg.

Nem lehet — ugymond — a közvád-lónak az állás pontja mindig az, hogy a vádlottat mennél sötétebb színben tüntesse fel, hanem csakis az igazság kiderítése és napfényre hozása lehet neki úgy, mint az esküdtbíró-ságnak egyetlen feladata.

Mivel pedig jelen esetben világosan be van bizonyítva, hogy a vádlott nem rossz szándékból, hanem önvédelemből követte el végzetes tettét, azért a vádat elejti.

A debreczeni kir. törvényszék szakbíró-sága erre rövid tanácskozás után a vádlottat a vád alól teljesen felmentette és a felmerült költségeket a kir. kincstár kárára állapította meg. (B.)

Színház.

MŰSOR:

Szerdán: Bibliás asszony.

Csütörtökön: Paraszt becsület és A varázs hegedű.

Pénteken: Kaméliás hölgy.

Szombaton: Görög rabszolga.

Vasárnap délután: A tékozló. — Este: Nebántsvirág, Perényi Margit, Környey Béla és Sziklay Miklós bucsufellépte.

* **Három pár cipő.** Tegnap este ismét zsufolt ház gyönyörködött Fedák Sári vendégszereplésében, a ki a mulattató Három pár cipő francia vigjátékban játszotta Lényi Szerepét. A művésznőt virágállvánnyal jutalmazták tisztelői s zajos tapssal honorálták művészi játékát.

Mellette F. Kállay Lujza tünt ki különösen Éder Laura operaénekesnő szerepében. Mint mindig, most is nem külső hatással hanem diskkrét, átgondolt, természetes játékával vivta ki a legteljesebb sikert ez a derék művésznő, aki disze, büszkesége a mi színházunknak.

Fái Flóra, Szigeti Lujza, Breznay Anna, Bárdos Irma szintén elismerésre méltóan játszottak. Remek alakítást produkált Nagy Gyula, ki Flink Lőrincz cipész szerepében nagy sikert ért el. A többiek is mindannyian igen jól játszottak s Tanay játéka is sok tetszést keltett.

Megemlítjük még végül, hogy a vendégművésznő az első felvonás végén egy hatásos kuplét is énekelt, mely óriási tetszést keltett.

* **Fedák Sári negyedik fellépte.** Fedák Sári három estére tervezett vendégjátékát kiegészítette még egygyel. Ma ugyanis negyedszer lép fel a Bibliás asszony című operettben.

* **T. Halmy Margit bucsuja.** Szintársulatunk egyik legérdemesebb tagja, T. Halmy Margit, aki művészetével meghódította a közönséget, pénteken este bucsuzik a debreczeni publikumtól. A művésznő ezuttal egyik legjobb szerepét. A kaméliás hölgy című drámában Gauthier Margitot játssza el. A debreczeni közönség bizonyára megtölti ez alkalomra a színházat s a művésznő bucsuját meleg ovációval teszi emlékezetessé.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda közlése. —

— Déli zárlat. —

Buza 1901. áprilisre	7.66
» 1901. októberre	7.72
Rozs 1901. áprilisre	7.65
» » októberre	6.76
Zab 1901. áprilisre	6.38
Tengeri 1901. májusra	5.31
« » júliusra	5.42

Hamlet Kinábai.

— márcz. 26.

Tsang-Tse kínai bölcselő irataiból, a ki 300 évvel Krisztus előtt élt, egy francia lap érdekes részletet közöl, mely arra enged következtetni, hogy Shakespeare Hamletjét a sárga bölcs gondolta ki. Tsang-Tse kilovagol és utközben egy koponyát talál.

— Utat kérek, uram! — mondja a koponyának. Lova megrugja a fejet, mely az ut szélre gurul. De a szürke vész sötét vigorgással megint a bölcs elé gurul.

— Te élettelen és esztelen fej, — mondja neki.

— Ki voltál és ki hozott ide? Pusztai élőkérdés volt, amely téged a halálba vitt? Államférfi voltál és nyilvános merénnyel pusztítottak el? Gonosz tett által multál ki éhség veszített el, vagy az évek súlya okozta vesztetet?

Es a bölcs magával viszi a koponyát. Otthon az ágya fejéhez teszi. Álomban ugy tetszik neki, mintha beszélgetne vele. A halott oktatja az élőt.

— A holtak közt — mondja — nincs király, nincs alattvaló, nincs ur, nincs szolga, nincs gond és fájdalom. Örök nyugalomunk van és mi boldogságunkhoz képest semmi sem a földiek boldogsága. Egyikünk sem esernélne el a mi mély nyugalomunkat a földi életnek terheivel és alkalmatlanságaival.

Ime, egészen hü mása a hies To die to sleep menolognak.

Lakomák Newyorkban.

— márcz. 26.

A new yorki társas körökben nagy feltűnést keltett egy lakoma, melyet mr. Smith Henry James adott a ki 16 milliót örökölt.

Az örökgyógyó, nagybátyja, Smith György volt, a ki egy év előtt halt meg a londoni reformklubban. A mulatság állítólag 200.000 márkába került. Csupán csak virágokért 40.000 márkát adtak ki. 40.000 rózsát, 10.000 liliumot, 5000 tulipánt, 5000 sárga narezszt és 50.000, válogatott smilaceát használtak a díszítésekre.

Az ebéden Mrs. Stugvdsaut és még igen sokan vettek részt az előkelőségek közül. Newyork a jó étvágyú emberek városa. A Beafstekdinnerek itt élnek most virágukat, a melyeken ezren és ezren töltik tele gyomrukát.

A vendéglős, a ki ezt a dinert adja, egy külön termet bocsájta a vendégek rendelkezésére.

A marhahúst már hetekkel előbb megveszi és egy hűtőszekrénybe helyezi el, hogy a lakoma napjára kellőképpen megpuhuljon.

A lakoma estjén a húst szénparázs felett megsütik, a vendégnek felszolgálják. Ehhez még vajot, kenyeret és zellert szolgálnak föl.

Bámulatos, hogy ilyenkor mennyi húst fogyasztanak. Ebben a legnagyobb hírnévre Patriek Divver, egy hatalmas termetű ur tett szert, a ki együltében 14 angol font marhahúst evett meg.

Mayor dan Wyek, egy fogadás alkalmával 8 fontot fogyasztott el.

Csütörtökön este a „Mohican Club” adta a legnagyobb ilyenmő lakomát a „Grand Central Palaceban.” Ez alkalommal az éhes részt-

vevők 8000 font marhahúst fogyasztottak el. Mikor a pusztítással kézen voltak, megszólaltak az énekesművészek. s a nagyszámú társaság teli gyomorral bár de éberfülekkel élvezte a szebből szetb dalokat.

Különfélék.

+ Urna sírok Zalavármegyében. A zalavármegyei Lesence Tomajon a cseretetői dűlő forgatása alkalmával egy urna temetőt találtak a föld méhében a munkások.

Az érdekes lelet megvizsgálására felkérték Darnay Kálmánt az Országos Régészeti Társaság igazgatóságának tagját, ki a helyszínen megállapította, hogy az urna temető a római császárság Krisztus utáni első századjaiból való. Az urnák elhelyezése rendszeres temetkezésként tanuskodik, a sírok az ut hosszában nyolcz keresztben hat méternyi távolságban vannak egymástól és 50—60 centiméter mélységben fekszenek a föld színétől, laza talajban; így legtöbbször épen kerülnek a felszínre. A római temetőt az a körülmény teszi érdekessé, hogy nagy számban fordulnak elő apróbb üvegedények, sőt egy nagy üveg urna is jött a felszínre, melyhez hasonlók ismeretesek a híres aquila római temető leleteiből. Az agyagurnák, korsók, bögrék, fekete élénkpiros, szürkés, vagy kékeszintűek és teljesen hasonlóak a lakhelytől két és félórányira fekvő Sümeg Irén majori római sírok edényeihez, hol nagyobb számban fordultak elő Augustus, Neró, Hadrian római császárok ezüst és bronzpénzei is.

+ Kellemes kilátások. Khonné (a ki fűdöbe utazott, mindjárt első este 10 tájban a következő sürgönyt küldi férjének): Már otthon vagy? Válasz fizetve. Regina.

+ Milton bibliája. Londonban a Sotheby cég március 2-án érdekes Milton relikviát fog elárvereztetni: a C. Barker által 1588-ban kinyomatott genfi bibliafordítás másolatát, a nagy költő aláírásával: „John Milton feb. 24: 1644.” Nem lehet biztosan állítani, hogy ez a példány csakugyan a költő tulajdona lett volna mert a durva 3 $\frac{1}{2}$, ezoll hosszú és 1 $\frac{1}{2}$ ezoll széles papírt, melyre a név írva van, ugy ragasztották be a papírfődel belső oldalára. De tovább az új szövetség címe fölött ott vannak a költő harmadik feleségének kézvonásai: Elizabeth Minshull. A kötetben benne vannak még a következő névirások: Thos, Matthews, Middlewich, valamint a Middlewich és Mary Mathews, Middlewich valamint a Matthews család több tagjának aláírása és egyik másik kuknak a családfája. Mikor Milton meghalt, özvegye Mantwichbe vonult vissza, ahol a családja volt és ott halt meg 1727-ben.

+ Különös ok. — Ez az ön fia? — Igen. — Hány éves a fiu? — Tizenöt. — Korához képest bizony elég alacsony termetű. — Tudja ennek az oka az, mert olyan nagyon alacsony lakásunk van.

+ A császár szakácsa. Urbain Dubuis n. éhai I. Vilmos német császár főszakácsa, 84 éves korában Nizzában meghalt. Eobuis két kötetes szakácskönyvet is írt, amely manapság a francziák legjobb és legtekintélyesebb

szakács könyve. — Diubois, mint a császár szakácsa, jól megszédte magát; ké nagy bérházat szerzett Nizzában.

+ Divat kiállítás. Berlinben két női divatkiállítás nyílik meg a napokban. Az egyiket Van de Velde festő rendezti szeptuációs női tojlettekből, a másikat pedig a berlini előkelő társaság hölgyei, akik a német divatot akarják megteremteni. Ez utóbbi kiállításon Hohenleherczegné és báró Bleikhöder bankárné foglódásokat tartani arról, hogy a német nőkieviselést hogyan lehetne emancipálni a francia befolyás alól.

Irodalom.

A beszercei diákok. Werner Gyulának Bácsa korabeli ily című történelmi regényével kezd az új évnegyedet a Pesti Hirlap. A köztűnő korrajzaival méltó feltűnést keltő jeles írónak legújabb regénye is valóban érdekes szitű, gyönyörködtető olvasmánynak ígérkezik. Ugyancsak az április—juniusi negyed első felében kezd meg a Pesti Hirlap Mikszáth Kálmán új, nagy elbeszélésének közlését is a tárczarovatba. Ha meggordoljuk, hogy e két nagyobb közlemény mellett a Pesti hirlap tárczarovatában hétről hétre Jókay Mór, Tóth Béla, b. Dóczi Lajos, Murai Károly, Kóbor Tamás, Tömörkény, Homok stb. tárczáit találja az olvasó közönség, be kell vallani, hogy a Pesti Hirlap valóságos vezető szerepet visz a napilapok között. Tartalmának bőségével naponta 24 oldal már évek óta föltűnője lapjáról. Vannak oly speciálisai is mint, Esti levelek (Tóth Béla szellemes tollából) országgyűlési közlönetek (Bede Jóból), gabor atzszdei eszevegések (Balla Vilmosból), napokinti szerkesztői üzenetek (Kenedi Gézáól), amelyekkel rendszeresen más lapban nem találkozhatunk. Rendkívüli kedvezményül minden előfizető havonként ingyen kis jegyzéknaplót kap és negyedévi 2 korona előfizetési díjért megrendelheti a Divat-Szalón című havonként két szer megjelenő kitűnő divatlapot. Magának a Pesti Hirlapnak ára: negyedéve 7 kor., egy hóra 2 korona 40 fillér, mely kiadónak küldendő (Budepest, V., Váci körut 78.)

CSARNOK.

A méregkeverők.

— Regény a népeletről —

Írta: **Szini Péter.**

XII.

Feldult családi tűzhely.

— Már csak elmegyek s megnézem azt a szegény asszonyt!... Hátha megvigasztal-nám! De miért is busul? Hiszen Mihály ártatlan s hamarjában kiderült az igazsága!... Csak nem tartják ott a vármegyén hosszú ideig!... Verje meg az Isten azt a gonosz Makkos Lászlót! Óriatta történt ez mind!... Nem csodálom, ha a szegény asszony esztét vesztette a váratlan esettől. En magam is alig vagyok el!

Pipára gyujtott s követte Kertinét, ki heves zokogással haladt előtte.

Midőn odaértek Vályog lakásához, homályos világosság derengett ki a szobából s hangos sírás töltte be az utcát.

Hólyag megilletődött kebelével nyitotta be az ajtót.

Egész testében elborzadt a látottaktól s Kertiné is csak össze csapta kezét.

A szoba minden butora összetörve, dunák, párnák, szétszakgatva hevertek szanaszét a szobában.

Az egyik gyermek a kandalló tűzhelyén fetrengett a hánuban, a másik meg egy szét szakadt dunnában sikoltzott.

Mintha csak vérengző rablók pusztítottak volna össze mindent, oly siralmasan nézett ki a nemrég még annyi vidám órát adott kis szoba.

A szerencsétlen Boris sehol sem volt feltalálható.

Kertiné a két gyermeket vette ápolás alá, míg Hólyag mindent tüvé tett udvaron, szobában, de Borist csak nem találta.

— Teremtő Atyám! Talán bizony beugrott a kutba! gondolta el magában.

A nagyobbik gyermek csakhamar magához tért a rémületből s Kertiné kérdezni kezdé édesanyja felől.

— Ne sirj, lelkem! mondá neki. Nem tudod: hová ment édesanyád?

— Nem tudom én! válaszolt a kis fiú. Eltérte az ágybelit, még az asztalt is összevágta a baltával s azután kiszaladt, itt hagyott minket.

Hólyag szomorú arcczal lépett be, mivel keresése eredménytelen volt s hogy be lépett, csaknem szive szakad a két szerencsétlen gyermek látásán.

— Hozza el, komámasszony, ezt a két gyermeket hozzám! — mondá megindulva. Nekem úgysem adott az Isten, majd elartom én őket, míg az anyjuk előkérül. Ugy gondolom, hogy a szegény Boris Mihály után ment Kölesdre!

— Meg is áldja a Jó isten komámat a jó sziveért! — beszélt Kertiné. — Hej, hej! Ki gondolta volna még csak tegnap is, hogy ilyen történik?

— Jó az Isten, ne féljünk!... A gonoszok megmenekültek most, de a büntetés nem marad el.

Az Isten se nem siet, se nem késik! — ferelt Hólyag Ferencz, mialatt egyik gyermeket ölébe vette.

Kertiné meg a másikat ölelte kebléhez s elhagyták a földult családi tűzhelyet.

XIV.

Ujabb gonosz terv.

A gonosz embert, ki elvadult lélekkel képeket véghezvinni a legundorított tettet is sohasem az elkövetett gonoszság feletti bánkodás teszi féltékké, csupán csak a büntetéstől irtózás.

A ki gonosz tettet követ el, rendszeren arra számít, hogy elkövetett vétké nem fog napfényre kerülni és ha csak árnyéka is fenyegeti a kiderülésnek, már elveszti lába alul a biztos talajt; ingadozik, kétségbeesik s vízbefelőként kapkod minden mentő körül ményhez, csakhogy gonosz bűnét megmenthesse a büntetéstől.

Az ilyen gondolkozása, emberi érzéséből kivetkőzött teremtmény aztán épen nem törődik vele, ha a legártatlanabb ember kerül is bajba miatta. Előtte csak az a fő, hogy meneküljön, ha mindjárt a szülője kerülne is miatta a törvény kezére.

Ilyen rideg, lelkiismeretlen ember volt Makkos László is.

Hogy a felesége kedvét meg ne szegje, beleegyezett édesapja megmérgezésébe s a legridegebb lélekkel nézte el a szenvedést, melyet ki kellett állania az öreg Makkosnak jóltevő halála elérkeztéig.

Nagyon természetesen: arra számított, hogy a titok soha nem fog napfényre kerülni.

Hiszen ki tudott arról, hogy ő mérget rejtett magánál?

Nem is derült volna ki a gonoszság talán sohasem, ha a gondviselés nem intézkedik.

Az vezérelte akkor estve arra a gonoszlelkű Kuvik Katát, ki aztán kihallgatta a kántornénak — és leányának veszeke déset.

(Folyt. köv.)

Nélkülözhetlen és teljelmulhatlan, hatásában csalhatatlan. Világezzik, kivitel minden országba.

Chief Office 48. Brixton Road. London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világban dicső t és legkeresettebb háziszor a gyógyszerész

A Thierry balzsama.

Felülmulhatatlan minden mell, tüdő, máj és gyomor bajokban, valamint minden belső betegségnél külsőleg a legeredményesebb

sebgyógyító szer.

Csak akkor valódi, ha az üvegen, az egész művelt világon bejegyzett zöld „APACZA” védjegy van és ha az ón elzáron a czég, valamint a szók: „Allein echt bepréssel” látszik. Évi termelés bebizonyíthatólag 6 millió üveg. Postán bérmentes szétküldés, 12 kis üveg vagy 6 dupla üveg 4 korona. Egy próba üveg használati utasítással és a főraktárak jegyzékével 1 korona 2) fillér. — Szétküldés az összeg előzetes beküldése mellett

A Thierry centifolia kenőcse

(csodakenőcsnek nevezik)

utólérhetetlen szívó erejű és gyógyhatású. Operációkat többnyire feleslegessé teszi. E kenőccsel egy 12 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszut, ujabbán pedig egy 22 éves nehéz rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus hatású és mindéféle gyuladásoknál, sebeknél gyorsan egyhíti és eloszlatja a fájdalmakat biztosan eltávolítja az idegen anyagokat. Egy tégely az összeg előzetes beküldése mellett 1 korona 80 fillér. Nagyobb rendelvényeknél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100.000 Tégely. Mindkét szerrel egész könyvtár áll elismerés és köszönő iratokból, a föld minden országából rendezésére. Kerülendők az utánzatok és vigyázni kell a tégelyen beégett czégre: „Apotheko zum Schutzen. gel des A. Thierry”. A hol főraktár nincs, ott directe kell rendelni, nehogy hamisításokat szerzenek be. A czim a következő:

Apotheker A. Thierry Fabrik Pregradában

Rohitsch Savanyukut mellett.

[A cs. k. állami hivatalnokok szövetségének szállítója.]
Contrektor of the War Office and The Admiralty, LONDON.

GYOMORBETEGEKNEK!

Mind azoknak, kik hűlés, a gyomortulterhelés, hiányos, nehézen emészthető forró, avagy nagyon hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmódjuk által gyomorbetegséget, u. m. gyomorkarut, gyomorgörcs, gyomorfájdalmak, nehéz emésztés vagy elnyakódást kaptak, ezennel egy kitűnő háziszor ajánlatuk, melynek kiváló gyógyító ereje sok év óta ki van próbálva. Ez az ösmertes

emésztési és vértisztító szer, a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyhatásuaknak talált növényekből és jó borból készült erősítő és élénkítő az emésztési szerveket, anélkül azonban, hogy hashajtó szer lenne. A növénybor elhárítja a véredények betegségeit, megtisztítja a vért minden romlott betegséget okozó anyagoktól és elősegíti az egészséges vér újjákepződését.

A növénybor idején való használatánál — a gyomorbajok nagyrészt már csirában elfolytatnak. Nem szabadna késedelmezni, tehát ezt minden más erős maró hatású és az egészségre ártalmas szerrel szemben előnyben részesíteni. Minden symptomák u. m. fejfájás, felbőfőgés, gyomorgörcs, felfuvaldás, rossz szűllés és hányás melyek krónikus (régii gyomorbajoknál annál hevesebben lépnek fel, már egynehányszori ivás után elmaradnak.

Székrekedés

és annak kellemtelen következményei, szorulás, kölika, szivdobogás, álombizony, valamint vértulások a májban és orokban (kéményhoidók) a nőrényor használati által gyorsan és gyöngöden elűszertatnak. A növénybor kitűnő szer az emésztés előmozdítására, erősíti az emésztést szervezetet és eltávolítja gyomorból és belekből a használatlan anyagokat.

Soványtság, vérhiány, halvány arczzsin, elerőtlenedés

nagyrészt a rossz emésztés, tökéletlen vérképződés és májbetegségek következménye. Teljes élvigytalanúság, ideges ki-morúltág és rossz kedv, valamint gyakori főfájás, és álmatlanság mellett az ilyen betegok gyakran lassan elorvadnak. A növénybor a megyengült életörök új impulzusa ad növénybor gerjesztii az élvigyt, javítja az emésztést és táplálkozást, gerbor a nyersorét, elősegíti a vértépződést, meggyógyítja a falgult idegokat, új erőt és életet kölcsönöz a betegoknek. — Számos elismerés és köszönőlevél igazolja ezt. — Növénybor kapható 1 és 2 frtos üvegokban a következő helyeken levő gyógyárakban: Debreczen, Sámsoz, Hajdu-Vámos-Péres, Bagamir, Nagy-Léa, Hosszu-Pályi, De-eske, Konyár, Ken levő gyógyárakban: Kaba, Földvár, Balmaz-Ujváros, Hajdu-Böszörmény, Hajdu Hadhás, Békény, Balkány, Nyir-Adony, Hajdu-Scobozsó, Kaba, Földvár, Balmaz-Ujváros, Hajdu-Böszörmény, Hajdu Hadhás, Békény, Balkány, Nyir-Adony, Bst.-Gyöngy-Ábrány, Ér-Mihályfalva, Székelyhid, Bihar-Dioszeg, Pocsaj, Kis-Marja, Barattyó-Ujfalu, Bihar-Torda, Nagy-Rábó, Nagy-Balom, Püspök-Ladány, Kerecsag, Bagyok, Osege, Tisza-Polgár, Hajdu-Ninás; Hajdu-Dorog, Uj-Fehérvő, Búd-Sat.-Mihály, Nyiregyháza, N.-Kálló, Kálló-Szénján, Maria-Pócs, Nyir-Bitor, Bogát, N.-Eszel, Szaniszló, Nagy-Károly, Tasmid, Csány, Margita, Szalárd, Bihar, Csatár, Püspöki-Mező-Keresztes, Körös-Tarján, Barak-Budomány, Zútko, Pástor-Gyarmut, Óvárva-ny, Széghalom, Csékmő, Vesző, Okány, Zsádány, Marosiháza, Nagy-Szalonta, Nagy-Várád, vala más Magyarországi mindegyik, Széghalom, Csékmő, Vesző, Okány, Zsádány, Marosiháza, Nagy-Szalonta, Nagy-Várád, vala más Magyarországi mindegyik nagyobb és kisebb helységben, ugyancsak egész Ausztria-Magyarországon a gyógyszerárakban.

A debreczeni gyógyszerárak 3 és több üvegeket eredeti áron küldenek Ausztria-Magyarországon bárkora.

Utánzóktól óvakodjunk.

Tessék határozottan kérni

Hubert Ullrich-féle növénybor.

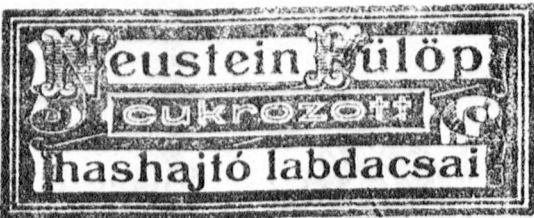
Az én növényborom nem illikoz szer, tartalomrészei a következők: Malagabor 4500, borsessz 1000° glycerin 1000° eörösbor 2400 Ebersshenedv 1600 eseresnyel 3200. Minna 300, Fenschel, Anis, Helénnyel, amerikai erőgyökér, Bazian, kalmygyöke az, 100 Esetet tessék beszélni.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3920/1900 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Bart Dávid részére Friedmann Herman debreczeni lakostól 16 kor. 60 fill. tőke ennek 1897 évi október hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 18 kor. 20 fill. per költség erejéig 1900 december hó 6-án bíróilag felülfoglalt és 790 kor. becsült butorokból álló ingóságok 1901. évi márczius hó 29-én délelőtt 10 órakor kezdetétveendő és József kir. herczég utca 34 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükségesetén kecsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen 1901 évi márczius hó 3-án.

Sugár Gy.
birói kiküldött.

(Neustein fülöp ERZSEBET labdaccai.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsülendők mentek minden artalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a mellett oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZEKSZORULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekeknek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

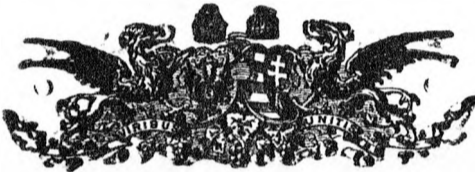
ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacseit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomatásban „Szent Liptó” és „Neustein. Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvény-szerűleg védett csomagjainak aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Liptó”-hoz címzet gyógyszerháza
Wien, Plankengasse. 8.

Raktár Debreczenben: dr. Rothrichnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mi-
La'ovits István, és Füleki Pál gyógyszerházaiban.

Cs. és kir.

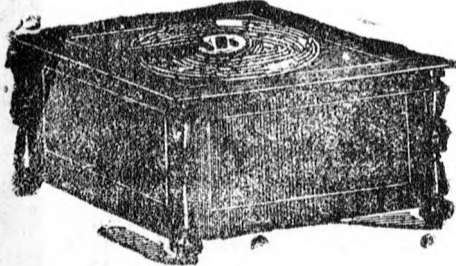

udv. hangszergyár.

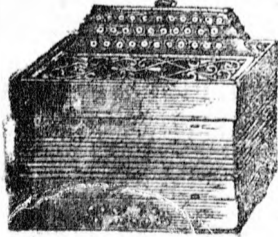
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston

Ez a új találmányu bájos hangszeren a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhashajtja még az is, kiknek fogalma sincs a zenéről. Ára 8 ft 50, a kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hangu harmonikák
8 ft-től feljebb 4, 5, 6, 8, 10 ft.

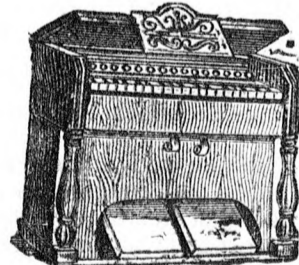
Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)
Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Iskolai hegedűk.

Erárd, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, furókák, szimbalmok, sziterák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglátóknak zenélő automataik.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.